

CUPRINS

SUMMARY

Științe juridice

Serghei BRÎNZA, Vitalie STATI

RAȚIUNEA ȘI EFECTELE ADOPTĂRII
LEGII NR.111/2022

3 THE REASON AND EFFECTS OF THE
ADOPTION OF LAW NO.111/2022

Aurel BĂIEȘU

LIMITELE INTERVENȚIEI INSTANȚELOR
JUDECĂTOREȘTI ÎN CADRUL CONTROLULUI
ASUPRA HOTĂRĂRIILOR
ARBITRALE INTERNAȚIONALE

16 LIMITS OF COURTS INTERVENTION IN THE
CONTROL OF INTERNATIONAL
ARBITRAL AWARDS

Alexandru ARSENI, Veronica POZNEACOVA

DREPTUL LA AVORT ÎN LEGISLAȚIA SUA –
REGLEMENTĂRI, PROVOCĂRI, PERSPECTIVE

24 THE RIGHT TO ABORTION IN THE USA
LEGISLATIONS – REGULATIONS, ISSUES,
PERSPECTIVES

Gheorghe COSTACHI, Iurie CERNEAN

ACTIVITATEA ADMINISTRATIVĂ:
CONCEPT ȘI PARTICULARITĂȚI

32 ADMINISTRATIVE ACTIVITY:
CONCEPT AND PARTICULARITIES

Nicolae SADOVEI

PRESTATORII DE SERVICII DE SĂNĂTATE ÎN
SISTEMUL ASIGURĂRIILOR OBLIGATORII DE
ASISTENȚĂ MEDICALĂ: SCURT ISTORIC AL
PARCURSULUI REGULATORIU

40 HEALTH CARE PROVIDERS IN THE
COMPULSORY MEDICAL ASSISTANCE
INSURANCE SYSTEM: BRIEF HISTORY
OF THE REGULATORY PATH

Dumitru ROMAN

ACHIZIȚIA DE CONTROL – PROCEDEU
PROBATORIU IMPORTANT LA CERCETAREA
UNOR CATEGORII DE INFRAȚIUNI

46 CONTROL ACQUISITION – AN IMPORTANT
EVIDENTIARY PROCEDURE IN THE
INVESTIGATION OF CERTAIN
CATEGORIES OF CRIMES

Mihaela BOTNARENCO, Petru VÎRLAN

RĂSPUNDEREA PENTRU INFRAȚIUNILE DE
INSOLVABILITATE: ASPECTE EVOLUTIVE

50 EVOLUTION OF THE CRIMINAL LIABILITY
FOR INSOLVENCY

Ludmila DUMNEANU, Anastasia BOLDESCU

NECESITATEA UNEI PROTECȚII PENALE MAI
EFICIENTE ÎMPOTRIVA VÂNATULUI ILEGAL
AL ANIMALELOR SĂLBATICE DIN SPECIILE
CARE SUNT PE CALE DE DISPARIȚIE

58 THE NEED FOR MORE EFFICIENT CRIMINAL
PROTECTION AGAINST ILLEGAL HUNT OF
ENDANGERED WILD ANIMALS

Vitalie STATI

ÎNSUȘIREA BUNULUI PIERDUT ÎN VIZIUNEA
LEGISLAȚIEI REPUBLICII MOLDOVA:
INFRAȚIUNE SAU FAPTĂ LIPSITĂ DE
CARACTER PENAL?

68 THE ACQUIRING OF THE LOST PROPERTY IN
THE VISION OF THE LEGISLATION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA: AN OFFENSE OR
AN ACT WITHOUT CRIMINAL CHARACTER?

Mihaela BOTNARENCO, Alexandru STRÎMBEANU

SISTEMUL INFORMATIC ȘI REȚEAUA
INFORMATICĂ: OBIECTE MATERIALE ALE
INFRAȚIUNILOR PREVĂZUTE
LA art.259 DIN CODUL PENAL

77 THE COMPUTER SYSTEM AND THE
COMPUTER NETWORK: MATERIAL OBJECTS
OF THE OFFENSES PROVIDED IN art.259 OF
THE CRIMINAL CODE

<i>Лилия ГЫРЛА</i> ФЕНОМЕН ПРОПАГАНДЫ В ТРАКТОВКЕ СОВРЕМЕННОЙ КРИМИНОЛОГИЧЕСКОЙ НАУКИ И ПСИХОЛИНГВИСТИКИ	91	THE PHENOMENON OF PROPAGANDA IN THE INTERPRETATION OF MODERN CRIMINOLOGICAL SCIENCE AND PSYCHOLINGUISTICS
<i>Stanislav COPEȚCHI</i> PARTICIPAȚIA NEREUȘITĂ: CONCEPT, FORME, STUDIU COMPARAT, REGULI DE ÎNCADRARE	102	UNSUCCESSFUL PARTICIPATION: CONCEPT, FORMS, COMPARATIVE STUDY, QUALIFICATION RULES
<i>Mihaela BOTNARENCO, Alexandru STRÎMBEANU</i> VICTIMA INFRAȚIUNILOR PREVĂZUTE LA art.259 DIN CODUL PENAL	111	VICTIM OF THE OFFENSES PROVIDED IN art.259 OF THE CRIMINAL CODE
<i>Leila HASHIMOVA</i> INTERNATIONAL ORGANIZATIONAL MECHANISMS FOR THE PRESERVATION OF CULTURAL HERITAGE	121	MECANISME ORGANIZAȚIONALE INTERNAȚIONALE PENTRU CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL
<i>Andrei PĂDURE</i> PREVALENȚA ȘI STRUCTURA NEAJUNSURILOR MEDICALE DUPĂ DATE MEDICO-LEGALE	127	PREVALENCE AND STRUCTURE OF MEDICAL DEFICIENCIES BASED ON MEDICO-LEGAL DATA
<i>Tatiana MACOVEI</i> RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A SALARIAȚILOR	133	DISCIPLINARY LIABILITY OF EMPLOYEES
<i>Petru VÎRLAN</i> OBIECTUL JURIDIC AL INFRAȚIUNII PREVĂZUTE LA art.330 ² „ÎMBOGĂȚIREA ILICITĂ” DIN CODUL PENAL	139	THE LEGAL OBJECT OF THE CRIME PROVIDED FOR IN art. 330 ² “ILLEGAL ENRICHMENT” OF THE CRIMINAL CODE
<i>Anatolii BONDAREV, Andrei PĂDURE, Tatiana NOVAC</i> SERVICIILE DE SĂNĂTATE DIN PERSPECTIVA GREȘELILOR DIAGNOSTICE ÎN TRAUMELE MECANICE LETALE	144	HEALTH SERVICES FROM THE PERSPECTIVE OF DIAGNOSTIC MISTAKES IN LETHAL MECHANICAL TRAUMA
<i>Gheorghe RENIȚĂ, Mariana RUSU</i> RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA HOTĂRĂRIILOR PENALE STRĂINE	151	RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF FOREIGN CRIMINAL JUDGMENTS
<i>Inna SOȚCHI</i> RĂSPUNDEREA JURIDICĂ ÎN CADRUL RAPORTURILOR DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ	158	LEGAL LIABILITY IN MANDATORY HEALTH INSURANCE RELATIONS
<i>Lilia LUPAȘCO</i> APRECIEREA ERONATĂ A PROBELOR – GENERAREA ERORII GRAVE DE FAPT	164	ASSESSMENT OF EVIDENCE – GENERATION OF SERIOUS ERROR OF FACT
<i>Victor SANDU</i> DREPTUL LA UN TRAI DECENT – DIFICULTĂȚI DE ASIGURARE SOCIAL-ECONOMICĂ ȘI JURIDICĂ	172	THE RIGHT TO A DECENT LIVING – SOCIAL- ECONOMIC AND LEGAL DIFFICULTIES

<i>Ștefan MILICENCO</i> CONSTITUȚIONALIZAREA IMUNITĂȚII JUDECĂTOREȘTI FUNCȚIONALE CA PRINCIPIU AL ORGANIZĂRII JUDECĂTOREȘTI	180	THE CONSTITUTIONALIZATION OF FUNCTIONAL JUDICIAL IMMUNITY AS A PRINCIPLE OF ORGANIZATION OF THE JUDICIARY
<i>Dionis BRÎNZĂ</i> APLICAREA OCROTIRII PROVIZORII – MĂSURĂ DE PROTECȚIE PROCESUAL CIVILĂ ÎN CADRUL PROCEDURII DE INSTITUIRE A MĂSURILOR DE OCROTIRE JUDICIARE	186	APPLICATION OF PROVISIONAL PROTECTION – CIVIL PROCEDURE PROTECTION MEASURE WITHIN THE FRAME PROCEDURE FOR ESTABLISHING THE JUDICIAL PROTECTION MEASURE
<i>Iulia BĂNĂRESCU, Anatolii BLINOV</i> PRINCIPIILE ORGANIZAȚIONAL- FUNCȚIONALE ALE DREPTULUI PROCESUAL CIVIL	194	ORGANIZATIONAL-FUNCTIONAL PRINCIPLES OF CIVIL PROCEDURAL LAW
<i>Ana CUCERESCU</i> LEGITIMA APĂRARE. CONDIȚII REFERITOARE LA ATAC	204	LEGITIMATE DEFENSE. CONDITIONS RELATING TO THE ATTACK
<i>Serghei SÎRBU</i> ATRIBUȚIILE PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA LA NUMIREA GUVERNULUI	211	DUTIES OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA WHEN APPOINTING THE GOVERNMENT
<i>Anastasia BOLDESCU</i> CARACTERISTICILE SOCIALE ALE OBIECTULUI MATERIAL AL INFRAȚIUNILOR PREVĂZUTE LA art.233 DIN CODUL PĒNAL	217	THE SOCIAL CHARACTERISTICS OF THE MATERIAL OBJECT OF THE OFFENSES PROVIDED IN art.233 OF THE CRIMINAL CODE
<i>Iulia BĂNĂRESCU, Anatolie BĂNĂRESCU</i> SANȚIUNILE PROCEDURALE	224	PROCEDURAL SANCTIONS
Științe politice		
<i>Svetlana CEBOTARI</i> SANȚIUNEA – CADRUL NORMATIV INTERNAȚIONAL	231	THE SANCTION – INTERNATIONAL REGULATORY FRAMEWORK
<i>Світлана ЧЕБОТАРЬ, Маріанна ПРИСЯЖНЮК</i> ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ «PACTA SUNT SERVANDA» У ВІДНОСИНАХ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ З РЕСПУБЛІКОЮ МОЛДОВА ТА УКРАЇНОЮ. ОКРЕМІ ПОЛОЖЕННЯ	237	THE RESPECT OF THE PRINCIPLE “PACTA SUNT SERVANDA” IN THE RELATIONS OF THE RUSSIAN FEDERATION, REPUBLIC OF MOLDOVA AND UKRAINE. SOME CONSIDERATIONS
<i>Iurii CIUBARA</i> ROLUL FACTORULUI GEOGRAFIC ÎN TEATRELE CONTEMPORANE DE ACȚIUNI MILITARE	248	THE ROLE OF THE GEOGRAPHICAL FACTOR IN CONTEMPORARY THEATERS OF MILITARY ACTIONS
<i>Octavian DACIN</i> FORȚELE PENTRU OPERAȚII SPECIALE – UN INSTRUMENT NECESAR ÎN CONFLICTELE MODERNE	253	SPECIAL OPERATIONS FORCES – A NECESSARY TOOL IN MODERN CONFLICTS

Ларуса ТАЛМАЗАН

МЕСТО И РОЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ И
РЕГИОНАЛЬНОЙ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЭЛИТЫ В
ДЕМОКРАТИЧЕСКОМ И
МОДЕРНИЗАЦИОННОМ ПРОЦЕССАХ
В СТРАНАХ ВОСТОЧНОГО ПАРТНЕРСТВА

258

THE PLACE AND ROLE OF THE NATIONAL
AND REGIONAL POLITICAL ELITE
IN THE DEMOCRATIC AND MODERNIZATION
PROCESSES IN THE EASTERN
PARTNERSHIP COUNTRIES

Sociologie

*Anastasia OCERETNÎI, Stela MILICENCO,
Daniela BORDEIANU*

CALITATEA VIEȚII BENEFICIARILOR DE
SERVICII DE INTERVENȚIE TIMPURIE ÎN
COPILĂRIE: EVALUARE RAPIDĂ

270

QUALITY OF LIFE OF BENEFICIARIES OF
EARLY CHILDHOOD INTERVENTION
SERVICES: RAPID ASSESSMENT

Cristina COROBAN

MONITORIZAREA COPILOR ÎN SITUAȚIE
VULNERABILĂ: ASPECTE ASISTENȚIALE

278

MONITORING OF CHILDREN IN A
VULNERABLE SITUATION: SOCIAL
ASSISTANCE ASPECTS

Recenzii

Alexandru ARSENI

Svetlana SLUSARENCO, Veronica POZNEACOVA.
DREPTUL LA VIAȚĂ: DIMENSIUNEA NORMATIVĂ
ȘI LIMITELE ÎN TIMP: Monografie.

284

Adresa redacției:
str. A.Mateevici, 60
MD 2009, Chișinău, Republica Moldova
Tel. (37322) 24 22 53;
e-mail: studia.universitatis@usm.md
web: <https://studiamsu.md/>

Formatul 60×84 ¹/₈.
Coli de tipar 35,62. Coli editoriale 40,71.
Comanda 180. Tirajul 100 ex.

Centrul Editorial-Poligrafic al USM
str. Al.Mateevici, 60. Chișinău, MD 2009